

DE OUD-KATHOLIEKEN TE
DELFSHAVEN
DOOR L. J. ROGIER

HET opstel over de geschiedenis van de Oud-Katholieken te Rotterdam, dat voorkomt in Rotterdam in den loop der eeuwen, bevat enkele gegevens over de voormalige Oud-Katholieke statie van Delfshaven. Deze gegevens zijn ontleend aan het werk van F. J. Kleijn over Delfshaven en aan de Pastoorslijst van Van Beek en Hooykaas. Nu ik mij er toe zet deze gegevens op grond van archiefonderzoek uit te breiden, ben ik mij bewust daarmee een volstrekt vergeten verleden op te rakelen. Het is met de Oud-Katholieke gemeente van Delfshaven, evenals met de Doopsgezinde gemeente aldaar, zoover gekomen, dat zelfs geen spoor van heugenis er aan meer over is. En toch lijken mij de lotgevallen van deze vergeten kleine gemeenschap belangwekkend als een onderdeel van den strijd, die eens de Nederlandsche Katholieke kerk ernstig geschokt heeft.

Het is met een opstel over een Oud-Katholieke statie altijd een moeilijkheid, waar men beginnen zal. Formeel kan er pas sprake zijn van een Oud-Katholieke statie, zoo te Delfshaven als elders, sinds de verkiezing van Cornelis Steenoven tot aartsbisschop van Utrecht in 1723. Deze daad toch maakte de breuk met Rome tot een feit. De staties, die het gezag van C. Steenoven erkenden, vormden het kerkgenootschap, welks officiële naam tegenwoordig „Oud-Bisschoppelijke clerezij” is, en dat in den volksmond althans vroeger de „Janseniste kerk” heette.

Het is bekend, dat de Oud-Katholieken zelf, ofschoon ze – trouwens begrijpelijk – in 1923 het eeuwfeest der verkiezing herdachten, hun genootschap de regelmatige voortzetting noemen van de R. K. kerk van Nederland sinds Sint Willebrord. Zij beschouwen dan ook de stille opluiking van het Katholicisme na de Hervorming als hun geschiedenis en alle pastoors na de Hervorming als de hunne. Dit standpunt is niet het mijne. Toch zou het een miskennis van de waar-